

19 juli 2017
Nr. 17.0008730

Beschrijving projectaanpak

Fase 1: vaststellen proces

Producten

De producten in deze fase zijn dit projectplan en de startnotitie. Voor beiden ook een voorstel tot vaststelling door colleges en een raadsinformatiebrief.

Projectplan

Dit plan bevat een (eerste) planning voor de gezamenlijke werkzaamheden van de gemeenten, die ziet op de ontwikkeling van een regionaal omgevingsbeeld.

Startnotitie

Conform de afspraak in de Stuurgroep Ruimte en Mobiliteit wordt een zogenaamde startnotitie opgesteld. Deze notitie is bedoeld om de gemeenteraden en overige belangstellenden in Gooi en Vechtstreek te informeren over de (impact van de) Omgevingswet. De concept startnotitie is als bijlage bij het projectplan gevoegd (bijlage 3).

Resultaat

- Duidelijkheid over de aanpak om te komen tot een regionaal omgevingsbeeld
- Informatievoorziening aan alle betrokkenen

Fase 2: bouwstenen opstellen

Deze fase bestaat uit het opstellen van de bouwstenen die nodig zijn om de het omgevingsbeeld op te bouwen en de afwegingen te kunnen maken.

Producten

Bouwstenen

In de bouwstenen wordt de huidige stand van zaken ten aanzien van relevante onderwerpen voor het omgevingsbeeld beschreven. Veel van deze bouwstenen zijn reeds aanwezig zoals:

- Regionale woonvisie,
- Regionale Samenwerkingsagenda (RSA),
- MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam (MIRT OA),
- Verkenningen Noord-Holland 2050,
- MRA toekomstbeeld,
- MRA Actieprogramma,
- Metropolitaan Landschap

In het kader van het Uitvoeringsprogramma 2017-2018 worden aanvullend de volgende bouwstenen opgesteld:

- Retailvisie Gooi en Vechtstreek
- Visie circulaire economie en grondstoffentransitie,
- Energiestrategie
- Toekomstbeeld Landschap Gooi en Vechtstreek,
- Strategische agenda recreatie en toerisme,

- Kwaliteitsbeeld Cultureel landschap Gooi en Vechtstreek,
- Visie werklandschappen,
- Regionaal mobiliteitsbeeld

Basisbeschrijving van Gooi en Vechtstreek

Het omgevingsbeeld dient een beschrijving te bevatten van Gooi en Vechtstreek en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in het gebied op dit moment. Deze basis dient ook als referentie voor het toekomstbeeld, met als start de scenario's hoe met de opgaven in het gebied omgegaan kan worden.

Deze beschrijving is feitelijk van aard en volgt uit vastgestelde documenten. In hoofdlijnen zal de beschrijving inhouden:

- Beschrijving van het gebied Gooi en Vechtstreek

Dit deel bevat een feitelijke beschrijving van gebied zoals dit nu is.

- ontstaansgeschiedenis tot heden
- huidige situatie (demografische gegevens, kernen, wegen, enz)
- de ligging binnen groter verband (Provincies, MRA)
- Bronnen: o.a. structuurvisies gemeenten, Verkenning NH 2050, gebiedsdocumenten (voor ontstaansgeschiedenis), MRA, MIRT OA, historische analyse toekomstbeeld landschap.

- Beschrijving van de kwaliteiten van het gebied Gooi en Vechtstreek

Dit deel bevat een beschrijving van de kwaliteiten van het gebied op de schaal Gooi en Vechtstreek. Hierbij is de identiteit zoals geformuleerd in de Regionale Samenwerkingsagenda (RSA) het vertrekpunt. De RSA wordt nader geduid voor in ieder geval deze onderwerpen:

Landschap, water en natuur:

- beschrijving bijzondere gebieden, structuren, enz,
- beschrijving waardering: UNESCO, Natura 2000, Nationale landschappen, snelwegpanorama's, aardkundige monumenten enz.
- Bronnen: o.a. landschapsbeeld G&V (fase 1), met daarin verwerkt: MRA, MIRT OA, Kwaliteitsbeeld NH, NHW, GNR, enz

Woon, werk en leefgebied:

- beschrijving woonkwaliteit
- beschrijving economische activiteit
- Bronnen: o.a. regionale woonvisie, structuurvisies gemeenten, visie werklandschappen, MIRT OA

Erfgoed:

- 'monumentale regio': stadsgezichten, militair erfgoed, buitenplaatsen, Dudok, Zonnestraal, groen erfgoed
- immaterieel erfgoed voor zover verband houdend met de fysieke leefomgeving
- Bronnen: o.a. landschapsbeeld (fase 1), structuurvisies/erfgoednota's gemeenten, Kwaliteitsbeeld Cultureel landschap Gooi en Vechtstreek

Bereikbaarheid:

- beschrijving bestaande mobiliteitsnetwerk en zekere ingrepen (SAA, OV SAAL)
- Bronnen: o.a. MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam

Resultaat:

- Een beschrijving van de fysieke leefomgeving Gooi en Vechtstreek anno 2017
- Een waardering van de verschillende onderdelen van de relevante onderdelen van de fysieke leefomgeving op regionale schaal (bouwstenen)

Fase 3: Verkenningen 2040

In deze fase wordt de eindscope van het omgevingsbeeld verkend, 2040.

Producten

Verkenningen 2040

De beschrijving van de opgaven en daarmee de onderwerpen van het omgevingsbeeld worden opgenomen in een document 'Verkenningen 2040'. Dit document bevat een beschrijving van de trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor de regio en de opgaven die hieruit voortvloeien.

Allereerst worden de opgaven die op (boven)regionaal niveau spelen vastgesteld. Deze opgaven kunnen voortkomen uit 1) autonome veranderingen in de maatschappij of de leefomgeving (bijv. bodemdaling), 2) beleid van hogere overheden (bijv. oplossing voor bereikbaarheidsproblemen op de A1) of 3) ambities en doelstelling in Gooi en Vechtstreek (bijv. behoud van het landschap of versterken van de werkgelegenheid).

Belangrijke bronnen hierbij zijn de verkenningen van het Rijk en de Provincie. Ook uit het MIRT OA zijn veel gegevens te halen. Ook de gemeentelijke structuurvisies kunnen hier als input dienen. Voor een deel zullen de opgaven ook uit deze bronnen volgen.

Uit de RSA volgen de belangrijkste opgaven voor de regio zoals deze door de raden zijn vastgesteld.

In deze fase zou ook een raadpleging van de inwoners middels een peiling en/of enquêtes aan de orde kunnen komen. Daarbij kan aan de inwoners worden gevraagd wat zij belangrijk vinden en hoe zij de toekomst van de regio zien.

Op basis van de bouwstenen en de dan bekende informatie over de verwachtingen voor 2040 voor de regio voor wat betreft bovengemeentelijke opgaven, wordt in deze fase de reikwijdte van het omgevingsbeeld vastgesteld. Daarvoor is nodig dat in beeld is op welke aspecten van de fysieke leefomgeving een lange termijnvisie op regionaal niveau gewenst is.

Op basis hiervan kan ook definitief worden gekozen welke scenario's voor de toekomst uitgewerkt moeten worden om uiteindelijk een goede koers te kunnen bepalen.

Resultaat

- Duidelijkheid over trends en ontwikkelingen die op de regio afkomen, de opgaven die dit met zich meebrengt en welke opgaven in het omgevingsbeeld thuishoren
- Duidelijkheid over de reikwijdte van het omgevingsbeeld en de uit te werken scenario's
- Besluit van het pfho Fysiek Domein

Fase 4: scenario's 2040

Aan de hand van de opgaven die in fase 3 duidelijk zijn geworden, worden mogelijke scenario's geschetst om te kunnen komen tot een keuze voor de ontwikkeling van Gooi en Vechtstreek in de komende decennia.

In deze fase zijn diverse scenario's het product met daarbij benoemd dilemma's die voortkomen uit de scenario's. De fase eindigt met consultatie van de raden over de richting die moet worden uitgewerkt richting omgevingsbeeld.

Producten

Scenario's

Als de opgaven in beeld zijn gebracht, wordt in scenario's uitgewerkt hoe met deze opgaven kan worden omgegaan.

Vertrekpunt voor deze scenario's zijn de trends, ontwikkelingen en hiermee gepaard gaande opgaven op regionaal niveau, afgezet tegen bestaand beleid. Op deze manier wordt duidelijker wat de consequenties van een keuze zijn. Relevante andere aspecten in de fysieke leefomgeving in Gooi en Vechtstreek zoals gezondheid, veiligheid en milieu worden in relatie tot de opgaven benoemd.

Mogelijke scenario's zijn:

- Groen, blauw en monumentaal: vol inzetten op landschap en natuur, geen buitenstedelijke bebouwing toevoegen en verstorende bebouwing verwijderen, stoppen bodemdaling, groen in kernen, mobiliteit niet oplossen met nieuw asfalt, wegen onder de grond, Zonnestraal werelderfgoed, enz.
- Woon/werkregio: balans beschrijven tussen werkgelegenheid en beroepsbevolking: geen bedrijven met transformeren, bedrijventerreinen toevoegen, veengebied(en) opgeven voor agrarisch gebruik, recreatie en toerisme bevorderen, optimale bereikbaarheid.
- Woongebied: bedrijvenlocaties transformeren, doelgroepen benoemen ((kan iedereen wonen in Gooi en Vechtstreek?), vrijetijdsmogelijkheden voor primair inwoners gebied.
- Duurzaam: als hier voldoende informatie en een ambitie beschikbaar voor is, zouden de gevolgen van de energietransitie voor onze regio beschreven kunnen worden. Dit aspect zou ook onderdeel uit kunnen maken van andere scenario's.

Dilemma's

Op basis van de scenario's zullen dilemma's zichtbaar worden, omdat de waarden voor een opgave in bepaalde gevallen kunnen botsen met andere waarden of opgaven.

Resultaat

- Duidelijke scenario's over mogelijke toekomsten van de regio, met daarbij de voor- en nadelen benoemd
- Duidelijke dilemma's die voortvloeien uit de scenario's
- Duidelijkheid over aspecten leefomgeving Gooi en Vechtstreek die in elk scenario terugkomen.
- Richting welk scenario (of combinaties daarvan) worden uitgewerkt naar het omgevingsbeeld.

Fase 5: Vaststellen regionaal omgevingsbeeld

Product in deze fase is het omgevingsbeeld en een voorstel ter vaststelling daarvan.

Product

Regionaal omgevingsbeeld

Op basis van de algemene beschrijvingen en de 'Verkenningen 2040' en de scenario's maken we in deze fase richtinggevend keuzes: welke principes zijn leidend voor ons om de (omgevings)waarden die we van belang vinden te beschermen en te ontwikkelen? Sluiten we bij opgaven die bovenregionaal zijn aan bij keuzes van de MRA of provincie of kiezen we een eigen koers? Welk scenario kiezen we of maken we een nieuwe, samengestelde koers? Dilemma's worden opgelost. In de vorige fase is besloten hoe de inwoners hierbij worden betrokken.

Zo komen we tot een document dat richting geeft aan de toekomst van het gebied; een regionaal omgevingsbeeld.

De Stuurgroep Ruimte en Mobiliteit stelt het concept vast. Vervolgens wordt het concept omgevingsbeeld met een vaststellingsvoorstel aangeboden aan de colleges en raden.

Resultaat

- het omgevingsbeeld